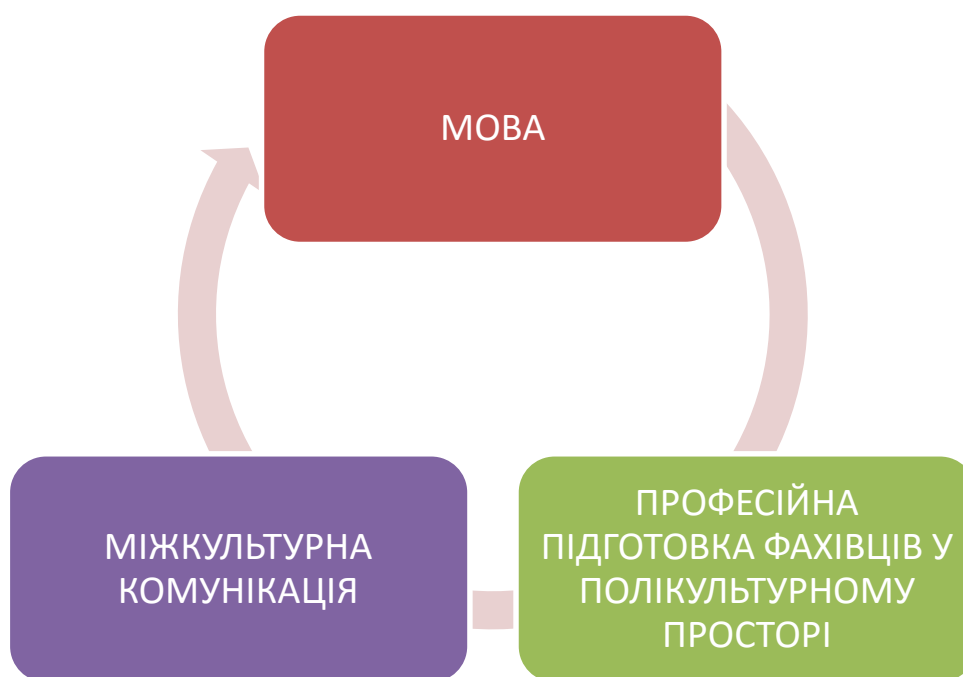

МАТЕРІАЛИ
II МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ І
ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У
ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ»

ОДЕСА – 2016

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Державний заклад

«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського»

Кафедра перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики

Секція теоретичної та прикладної лінгвістики

Південного регіонального наукового центру НАН і МОН України

II МІЖНАРОДНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ І ПРОФЕСІЙНОЇ
ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ
ПРОСТОРІ»**

16.05.2016 - 17.05.2016

Одеса – 2016

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

Т. І. Койчева доктор педагогічних наук, професор,
проректор з наукової роботи
ДЗ «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К.Д. Ушинського»

Заступник голови:

Т. М. Корольова доктор філологічних наук, професор,
завідувач кафедри перекладу і теоретичної та
прикладної лінгвістики
ДЗ «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Члени оргкомітету:

О. В. Попова кандидат педагогічних наук, доцент кафедри
перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики,
співдиректор Освітньо-культурного центру
«Інститут Конфуція» ДЗ «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського» з українського боку;

Дін Сінь кандидат психологічних наук, доцент гуманітарного
Інституту Харбінського інженерного університету,
співдиректор Освітньо-культурного центру «Інститут
ДЗ «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К.Д. Ушинського»
з китайського боку

Відповідальний секретар конференції:

Т. В. Стоянова відповідальний секретар Освітньо-культурного центру
«Інститут Конфуція» ДЗ «Південноукраїнський
національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»

ЕСТЕТИЧНИЙ ДИСКУРС У ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВІ

Дослідження присвячене вивченню естетичного дискурсу як особливого комунікативного феномена, виявленню та систематизації способів мовного відтворення комплексу властивих йому комунікативних стратегій і тактик, а також репрезентації специфічних лінгвістичних та екстралінгвістичних ознак досліджуваного дискурсу в теорії та практиці перекладу, що є актуальним у розробці сучасних технологій у лінгвістиці, перекладознавстві, міжкультурній комунікації, культурології, ІТ та інших суміжних дисциплінах.

Об'єктом дослідження є естетичний дискурс.

У ролі предмета дослідження розглядаються лінгвістичні параметри досліджуваного типу дискурсу в перекладознавчому аспекті.

Мета дослідження – виявити комунікативну специфіку естетичного дискурсу шляхом вивчення властивих йому комунікативних стратегій, тактик і способів їх мовної реалізації в українських текстах та їхніх англомовних відповідниках.

Завдання дослідження:

1. Виявити дискурсотворчі ознаки естетичного дискурсу.
2. Обґрунтувати комунікативну своєрідність цього різновиду дискурсу.
3. Виявити специфічні для естетичного дискурсу комунікативні стратегії і тактики.
4. Вивчити способи мовної реалізації стратегій і тактик досліджуваного типу дискурсу в українській та англійській мовах.
5. Визначити типологічні та конкретно-мовні лінгвістичні риси сучасного естетичного дискурсу на матеріалі досліджуваних мов.

Естетичний дискурс – це комунікативно-мовленнєва практика обговорення та раціонального аналізу різних художньо-естетичних проблем. Естетичний дискурс містить у собі вихідну установку на граничну неупередженість під час обговорення проблем художнього життя суспільства й особистості. Він створює відкритий інтелектуальний простір, надає широкі можливості для взаєморозуміння та узгодження позицій. Одночасно він вимагає від учених високої професійної компетентності, неупередженості в судженнях і оцінках, інтелектуальної чесності та толерантності.

Естетичний дискурс також можна розглядати як інтертекст, внутрішньо пов'язаний єдністю обговорюваного предмета. Занурений до живого художньо-естетичного життя і динаміки безперестанних змін, він відповідає змінам, що відбуваються у сфері художньої культури [3, с. 12].

Однією з найважливіших умов продуктивності естетичного дискурсу є його інформативна, пізнавальна забезпеченість. У художньо-естетичній сфері цю задачу вирішують кілька категорій дослідників: мистецтвознавці, фахівці з естетики, філософії, соціології та психології мистецтва, культурологи та навіть теологи, якщо йдеться про релігійне мистецтво і його богослужбове значення [1, с. 20].

Стратегічна спрямованість естетичного дискурсу полягає в одночасному вирішенні таких проблем, як реалізація основних функцій естетики та культурології (пізнавальна, концептуально-описова, оцінювальна, пояснювальна, світоглядна, освітня) та досягнення освітніх і розважальних цілей (поширення знань і культури, налагодження міжкультурної комунікації). Ефективність реалізації специфічних для естетичного дискурсу стратегій і тактик забезпечують різні комунікативні підходи, вербалізовані засобами одиниць усіх рівнів мови, а також, у певній мірі, екстралінгвістичними засобами.

Складний інструментарій засобів передачі когнітивної інформації в естетичному дискурсі складається з таких *лексичних* компонентів: оніми (власні назви на позначення об'єктів матеріальної та духовної культури,

географічні назви), історизми, біблеїзми, інтернаціоналізми, національно-культурні та суспільно-побутові реалії, специфічні терміни; *граматичних і синтаксичних* компонентів: неозначено-особові і безособові речення, розповідні та описові конструкції, переважання теперішнього і минулого часу; превалюючими є культурно-маркований лінгвістичний та екстралінгвістичний фон, літературна норма усного та писемного мовлення з подеякими елементами розмовного стилю.

Художня мова – комунікативний механізм реалізації естетичного дискурсу як вищої форми естетичних відносин. Специфіка цих відносин формує такі семіотичні властивості художньої мови, які ототожнюють його з автокомунікативною мовою «внутрішнього мовлення» в тлумаченні Л. С. Виготського [2, с. 54].

Аналіз засобів репрезентації естетичного дискурсу демонструє, що лінгвістичні та екстралінгвістичні параметри досліджуваного дискурсу володіють комплексною, синтетичною природою та тісно пов'язані з ідіолектом суб'єкта (митця), що може мати безмежний інструментарій вербального вираження закодованої інформації в мовах, що досліджувалися. Проблеми ідіолекту митця в естетичному дискурсі в мовознавчому та перекладознавчому аспектах є перспективними питаннями для подальшого дослідження магістрантами, аспірантами та вченими з питань вітчизняної та зарубіжної філології, а також філософії, культурології, міжкультурної комунікації.

Література

1. Бахтин М. М. Вопросы литературы и эстетики / М. М. Бахтин. М. : Художественная литература, 1975. – 504 с.
2. Выготский Л. С. Психология искусства / Общ. ред. В. В. Иванова, коммент. Л. С. Выготского и В. В. Иванова, вступит. ст. А. Н. Леонтьева. 3-е изд. М. : Искусство, 1986. – 573 с.
3. Тюпа В. И. Прологомены к теории эстетического дискурса // Дискурс – 2/96. Новосибирск, 1996. – С. 12.